

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Éves ár 3 ft. Hátré 1 ft. 50 kr. Egyenlő 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 ft.
Előzetes példák és reklámok GONDOS (Grünbaum)
MÁRK nyomdájának címére küldendők.

Felolvasó szerkesztő: CSORNA JENŐ.

Kiadó: Gondos (Grünbaum) Márk.

Laptulajdonos: A muraszombati gazdasági főegylet.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztési költségek
a szerkesztéshez küldendők.

Hirdetési díj: 4 hatóságos petisora egyenlő hirdetésnél 10 kr.
többesbír hirdetésnél sorozatki 3 kr. Bélyegdíj 80 kr.
Nyitlatter petisora 26 kr.

Lapunk mai száma miután kiadónk Gondos Márk Budapesten időzik, csak félvnyi terjedelemben jelenhetett meg. Hogy azonban t. olvasóinkat az elmaradottakért kárpótoljuk, jövő számunk bővített alakban fog megjelenni.

Muraszombat ünnepe.

Vármegyénk régebben Tótságnak nevezett vidéke és időktől kezdve vetélkedett a legmagyarabb vidékekkel a magyar hazához való őszintebb ragaszkodásban. De soha ezt a ragaszkodást fényesebben nem demonstrálta, mint a múlt vasárnapon, mikor a járás fejlődő s hovatovább nyelvben is tisztá magyarrá áthasonló központjában Muraszombatan a magyar állam ezeréves fennállásának ünnepét ünnepelte.

Az utcákon kora reggeltől késő estig hemzsegt a népcsoportok, az impozáns felvonulás, a magyar trikolórok zászlóerdeje, a hazák lobogó és virágdíszje, a zene harsogása, majd este a fáklyák lobogó lángjai, a fényben úszó utcák mind ezt a ragaszkodást, ezt a lelkes hazaszeretetet hirdették.

De ne áradozzunk, regisztráljuk egyszerűen a lefolyt megsztos ünnep részleteit.

I. A felvonulás.

Már kora reggel mozsarak dörgése, kürtök riadása jelezte az ünnepet. Az épületek legnagyobb része lobogó-, virág- és szőnyegdíszben pompázott. Az ablakokban virágok és koszorúk között a honalapító Árpád, másutt Hunfaria allegorikus képei, másutt a király és királyné arcképei tüntek fel. Harsonák jelezték a különböző irányból a

vidékről jövő tüztöltő csapatok érkezését. A Lendva-utca és a sétatér sarkán széles nemzetiszín-váltszalagos rendezők dr. Czipott Zoltán elnökkel élőkön, s a helybeli tüztöltő-ság tisztjei Meixner Mátyas főparancsnok vezetés alatt szervezték össze a menetet. Jöttek — a kir. járásbírósg kivételével a közhivatalok, szolgabírósg, adóhivatal, közjegyzőség, csendőrség stb. tagjai, az ügyvédi kar, az iskolák növendékei, az ipartestület, a polgárság. 9 órakor a helybeli önk. tüztöltő testület gyönyörű lobogójának előlívitele s a zene hangjai mellett megindult a menet mely a tüztöltő diszcsapataival a számtalan sok nemzetiségű lobogóval tarkítva valóban gyönyörű látványt nyújtott. A plebánia templomhoz érve elhalgatott a zene s a közönség előzónlotta a templom előtti teret, mert a menetből a templomba alig juthatott be valaki, tele tömve volt az már néppel. Az ünnepi misét Gáspár Ferenc plebános celebrálta, a koruson egyes kar adott elő magyar mise énekeket. Isteri tisztelet után az ünnep emlékére Árpád térnek keresztelt főtérre vonult a menet, hol már nagy számú közönség gyülekezett össze.

II. Az Árpád-téren.

Dr. Czipott Zoltán a közönség eljenzése között fellépett a fenyőágakkal, virágokkal és nemzetiszín szövettel beborított emelvényre s általános figyelem között lelkes és magas szép beszédben fejtegette ki a nap jelentőségét, vázolta a magyar nemzet történetének epochális eseményeit s buzdított a haza, a király és ezeréves alkotmányunk szeretetére. Zúgó eljenzés volt a közönség felelete a lelkes szavakra. Majd elénekelték a himnuszt s a szózatot. Itt éreztük ama félreértés okozta

hiányt, hogy daleyletünk nem kapta meg az öt megillet szerepet az ünnepség keretében. Vezető kórus hiányában nem volt meg a különben lelkes énekekben a kellő összhang. Az ének után a rendező-bizottság elnöke újból fellépett az emelvényre s dörgő eljenzéssel kísérte hirdette ki, hogy gróf Széchenyi Tivadar kerüljön országos képviselője a nap emlékére 660 frtot küldött be a rendezőségnek, hogy abból a kerület 33 iskolájának mindegyikében 20–20 frt. jutalomdíj oasztassék ki a magyar nyelvben legtöbb előmenetet tett tanulóknak között.

III. A népünnep.

Eddig az időjárás eléggé kedvezett ünnepünknek. Dél tájban azonban komor felhők vonultak fel az egbitözatra s nem sokára rá megeredt az eső, visszavonulásra kényeszerítve csakhamar a sétatéren helyet foglalt vendéglősöket, s egyéb szórakoztatókat. A millenáris bazár a korona vendéglő folyosójára a közönség pedig a vendéglők szobáiba szorult be. Volt is ott aztán szorongás, olyan hogyמודulni is alig lehetett. A koronában Horváth Jancsi cigányai, a Fliszárféle vendéglőben pedig a trombita hangjai mellett mulatott a ki befért.

IV. A kivilágítás.

Alig kezdett az esti szürkület leszállni, már városzerte kigyuladtak a többé kevésbé gazdagon dekorált ablakokban a lángok. A legelső urilaktól a legutolsó kunyhóig, a legféltreosabb utcáig ki volt világitva minden ablak.

A Lendva utca végén szervezkedett a fáklyás menet a zenekarral élén 200 fáklyával esti fél 9 órakor indult meg. A fáklyákat több száz főre minden embertömeg kö-

ÜNNEPEZÉS

Ünnepi hangulatok.

„Est modus in rebus.” Érteni kell az ünnepeléshez is, meg az ünneprendezéshez is. És a mi városunk megmutatta, hogy mindkettőhöz egyaránt jól ért. Vaannak tehetségeink, a kik felgöyva az alkalom egyedüliségét, mindent megteettek, a mi csak ily szerény vidéki helyen lehetséges, és van lelkesedő népünk, mely ugyancsak kivette a részét az örömben, üjjonásban. Áldozatai majdnem túlhaladták erejét s a látvány, melyet a kivilágítás és fáklyaszene nyújtott, valóban elragadó volt. Nem tehettük összehasonlítani Muraszombati és más, hasonló jelentőségű városok ünnepéi közt, mert ez utóbbiak csak a lokálpatriotizmus személgében látó, tehát elfogult hírlapi tudósító közleményeiből ismerjük, melyekbe mindig vegyül egy-egy részlet költemény is. Megbocsátható dolog, mert éppen a lelkesültség, az örömmámor kifolyása. — Most olvashatjuk búzské, szép Budapestünk nagy ünnepének leírását, az ünnepet, a melynek csodásabbat még a csodák világába első tündérek is csak álmodba láthattak. És ez a mesevel határos valóság nem kelt bennünk irigység. Búzskéek vagyunk rá, de búzskéek a mi kis ünnepünkre is. Ott azt az ország együttérzésben nyilvánuló erkölcsi nagyság és erőfeszességét, itt ezt a különben széttagolt és elég szomou állapotban sanyidó kis társadalom képsnek gyors megváltozása, hitetlenkedéssé, összetartozóva ala-

kulsa feledhetetlen, kedves emlékeztetővé tette

Mintha lidérc nyomából ébredt volna fel az ember, szeméit dörzselve csodálkozott már a deléltüti díszmenetnél régi félreértések elsimulásán, rendesen komor arcok felvidulásán, régi ellenségek barátkozásán, Vajha megértendő a béke és szeretet szivdobogását s tanulnánk ez ünnepnap önkéntelen tanulságaiból! Vajha tovább terjednének annak hatásai és vajha társadalmunk központi képe csak távolról is hasonlólag mutatná eme kivételnek! Pedig nem ábránd, nem egy utópiában élő bölcs másokért dobogó szívének, ömagát feláldozó lelkenek hangulata az a kívánság, hogy egyezzenek elzárkozott létünk szürke óráit közt: erővel kellemesekké változtatni. Igán könnyen elérhető dolog ez, nem kell hozzá anyagi áldozat, de még csak megalazkodás sem. A meghasonlásnak csak kicsinyes okai vannak. Az egyéni természetek különbözősége nem elég ahhoz, hogy chinai falat emeljen az emberek között. Az önzés nagy hiba, de az önző ember lehet azért kedélyes és használható tagja a társadalomnak Utóvégre a vidéki felsőzesség annyira vinni, hogy bármely faluban is több gyönyört találjon a műveltség által kiváló osztály, mint minálunk, nem szabad. Az elidegenedés, a különvétel oka csakis egyesek példájának utánzásában van; a többiek tesznek szokásszerűen, önkéntelenül, „sans savoir pourquoi.”

A társadalmi műveltség és finomság csak a nagyvilág iskolájában szerzhető meg, az igaz; de fenntartásához elég az állandó, rendszeres érintkezés művelt emberekkel. Ennek feltételeit megteremtetni minden kisvárosi intelligenciájának első

és elengedhetetlen kötelessége. Van kaszinók kettő is: felül rá azok, kik a jelenlegi állapot tovább folytatásához ragaszkodnak, szép dolog ez is, de talán nem egy kedélynek hurját rezegetem meg, mikor konstátalom, hogy a kaszinói élet meg egyrészt csak tére való, másrészt érzünk meg valami őréséget, a mi fáj, a mi bánat. Nyári estéken egy-egy házaspár látunk sétálni a szőlőrsza minden irányában, míg sétátérünk tresen buslakodik, nem tölthetvén be hivatalos Talán az ágyugolyó nagyságu kavicsos az oka ennek? Más holdog városokk mindennapi korzója, barátok, bárátok megszokott találkozó helye miért nincsen nálunk? Mintha jó barátok is hiányoznának? Hol nemesebbek hat ifjait kedélye hol épülének a társalgás nemes gyönyöreinek ismeretében? Családi összejöveteleiben! Úgy sokan vagyunk hát művelt emberek, hogy csak nagy nehezséggel egy ünnepségekre volnánk valahogyan összehozhatók?

Sokan talán átlátják a helyzet fordességét, de sebzett önértettel vonulnak félre. Am nem akarjuk fesszgetni a belső élet kényes kérdéseit, csak azt állítjuk erős meggyőződéssel, hogy mindent kiegyenlíthet a szelid, jóakarát, mely a magyar-nak természeté.

Lám, ha a máshol szerzett magasabb társadalmi műveltség ápolására eddig is törekedtünk volna nem történik meg az a bánat mellőssé sem, a melyben oly valakit részéltettük a ki a házra nézve a multban kifejtett foato; érdemeit és kiváló állásán fogva meg is csak érdemelt volna némi figyelmet, ha elfogulatlanul gondolkodtunk.

vette, riadó éljennel üdvözölve minden a szokottlány fenyésében világitott épületet.

A Lendva utcában Mintsek Gáspár háza, a fő-utca elején Posztl János háza tűnt fel különösen, mely ragyogóan volt világítva váltakozó színű gelatin lámpionokkal, minden egyes ablakban 13 különböző színű és alakú láng égett, dr. Czippot Zoltán házánál midőn a menet odaért, vörös görögűz lobbant fel tűzfénybe vonva az egész menetet. Az ablakokban levő színes lámpionok világító betűi pedig a szöveg első sorát ragyogták ki „Hazádnak rendületlenül híve ő magyar” Faschinger Viktor ablakaiban transzparenszek voltak melyek Hungáriá Árpád és a magyar szt. korona körvonalait mutatták.

Fényesen volt díszítve az Ascher B. és fia czég épülete melynek számos ablaka transzparenszekkel színes lámpákkal ragyogott. Szépen volt kivilágítva az állami iskola is. Bölcés Béla gyógyszerész nemzeti színű görögűzfényű fogadta a menetet, gyönyörű volt még dr. Prugberger Vincze lakása üvegfestményhez hasonlító nemzeti színű transzparenszeivel.

A Templom utcában Pintér Géza és Neumann Adolf házai köztötték le különösen a figyelmet, Török Ernő közjegyző lakása előtt majd a fenyés magnesium-fáklya lobogott, a kőzet és a közep utcákba fordult a menet hol Saáry József ablakai keltek leginkább feltűnést.

A menet végétével az Árpád-tér sarkán gulyába hányták az égő fáklyákat, hatalmas máglyát alkotva belőlük mely égett lobogott, mellette pedig a zene hangzott a csendesülni kezdő északába: Isten áldd meg a magyart!

Szép napja volt ez Muraszombatnak.

Helyi és vidéki hírek.

Főispánunk a vend házbán Reiszig Ede főispán ur ő méltósága múlt héten Budapesten időzött, meglátogatta a vend házat, ott a ház őrével buzomossabban beszélgetett s azt meg is ajándékozta.

A muraszombati összes iskolákban tegnapi, június 13-án voltak az évről vizsgálatok délután pedig közös kirándulást rendeztek a plebánia ligetbe.

Vend gyermekek öröme. Nagy az öröm a muraszombati járási elemi iskolák növendékei között, most miről eddig csak álmodoztak, valóra vált; megláthatják a kiállítását s hazánk szép fővárosát. A „Magyarosított és Közmivelődési Szakosztály” folyamodására a magyar nyelvű bizottság 250 forint szavazott meg ügybuzgó alispánunk ajánlata s meleg pártolása folytán járásunk magyarul jól tudó-vend gyermekeinek a kiállítás megtekintésére. Kedvesebb milleniumi ajándékok bizonyára nem kaphattak volna. Hálás köszönet érte a magyar nyelvű bizottságnak, élén alispán ur ónagyságával.

Vízbefolyt gyermek Horváth József 2 éves gyermek őrfaluban a ház körül levő töcskés faladt. A gyermek gondatlan gondozói ellen vizsgálatot megindították.

Tűzesetek. Urdombon Jakisa János

De gondoskodtunk volna módrol is, hogy az értelmiség találkozása által külön is kifejezést adjon örömeinek és hazafiságának. Nem az evés és ivás prózai ténye, hanem a banquet ünnepi jellege, a hatóságok és az uri osztály együttes részvétele nagyban hozzájárult volna a szép nap hatásához.

Nagy mulasztás volt a hatóságok külön megbízásának mellőzése is, mert, ugy hisszük, egyedül ez okozta, hogy nem jelentek meg testületileg az ünnepi misén, hol különben hely sem volt számára és hogy a főszolgabíró, az adóhivatal és állami tanintézetek kivételével kivilágítás nélkül maradtak közéjük: a járási bíróság, a r. kath. iskola plebánia és templom különös süteményekkel tündökölték.

Az a kapcsolat, melyben t Szerkesztő barátom a dalárdával áll, nem engedi meg, hogy az ünneplők zenei részével is bővebben foglalkozzam.

De hagyjuk csak a naplokat. Fényes, világitó volt azért szép ünneppünk és élni fog sokáig ifjúnak, öregnek emlékebe.

háza égett el, mely azonban 550 frtra biztosítva volt, mivel szemben a tenyleges kár csak 350 frt. Vas nyirenen pedig f. hó 6 án Persa István szíjje gyuladt ki. meylőt leeggett a pajta és a lakóház is. A kár itt 600 frt, melyből 550 frt volt biztosítva.

Eszküvő. Keresztury Kálmán mártónhelyi körjegyző f. hó 11 én tartotta esküvőjét Hoffmann Ferenc mártombelyi vendégül leányával Emiliával.

Vörös János muraszombati kir. járási bírósági hivataloslag I. osztályu hivataloslagávé léptette elő a szombathelyi kir. törvényszék elnöke

Adomány a polgári iskolára. Rozgonyi Antal kerkefői lakósa a muraszombati polgári iskola építési alapra 5 frt ajánlkozott. Fogadjja érte a végrehajto bizottság köszönetét.

Kedvezményes jegyek a kiállításra. A magyar királyi államvasutak a kiállítás alkalmából a VIII-tól XIV-ik vonalszakaszba eső összes állomási vendégüljénzáirál, egy a városi menetjegy-irodákban rendkívül kedvezményes áru menettéri 14 napig érvényes „Millennium” jegyzeteket árusít. Ezen jegyzetek tartalma a XIV. vonalszakaszban: 1. egy személyvonatra érvényes menettéri uti jegy, 2. egy kiállítás-3. egy „Ós-Budavári” beelőjegy, 4. egy ébéd-szelvény, mely a kiállítás, nemkülömben Ós-Budavára területen, valamint a főváros legközebb és első rangú vendégüljében késpézn fizetés helyett elfogadatik. A mennyiben ezen ébéd szelvény bármiköböl igénybe nem vétetik, a II. oszt. B. szelvény 90 kr-ért, a III. oszt. C szelvény pedig 70 kr-ért. — Ugy a kiindulási állomás, valamint Budapestben Gizella tér 4. sz. a központi pénztárnál — vissza váltának 5 egy 1000 koronáról szóló baleset elleni biztosító bárca, 6) egy díszes fővárosi utmutató. Ezeket kívül meg egy-egy utvány van benne, melynek elenében a „Festy fele körkép” Munkácsy festménye, „Ecce Homo”, „Párizsi mulató”, Godárk leve Captif”, „Állatkert”, „Oculuskop”, stb. látványosságok tetemesen mérsékelt ár beletti díj mellett megtekinthetők. Ugy jegyzetek árai a következők:

Vonalszakasz	Menettéri jegyzet ár			
	első szelvény		második szelvény	
Budapestről	kelül	mellett	kelül	mellett
	II. osztály	III. osztály	II. osztály	III. osztály
	frt	kr	frt	kr
VIII.	9 - 20	7 - 10	4 - -	4 - 70
IX.	7 - 20	8 - 10	4 - 50	5 - 20
X.	7 - 70	8 - 80	5 - -	5 - 70
XI.	8 - 20	9 - 10	5 - 50	6 - 20
XII.	9 - 30	10 - 20	6 - -	6 - 70
XIII.	10 - 30	11 - 20	6 - 50	7 - 20
XIV.	11 - 80	12 - 70	8 - -	8 - 70

Gyorsvonatra a rendes különbözet u'ánfizetendő, miről az állomási pénztárnaknál pótljegy váltandó.

Vegyes hírek.

A megyéből.

Királyi kitüntetés. Dr. El-mán S. bót. a szombathelyi főgymnazium igazgóját a király a Ferenc József rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Új vasút a megyében. Lindheim és társai bécsi czég engedélyt nyert Középről Editzig (Ausztria) vezetendő vasút vonalra.

Körmenden f. hó 14-én ünneplik meg a millenniumet körülbelül hasonló programmal mint mi itt Muraszombatban ünneplünk.

A körmend-németújvári vasút építési munkálataira Freund Henrik és fia hupolai czég vállalkozott. Az építést legközelebb megkezdik.

A hazából.

Az ezerekes ünnep esztapontja a június 8-án Budapesten rendezett ünnepélyek voltak. Soha nem látott káprázatos fennnyel folyt le a nevezetes államjogi ünnep, a melyet a törvényhozás és a kormány Magyarország ezerekes felállításának jubileuma gyantánl június 8-ra. a főszolgabíró Ferenc József király megkoronázásának évforduló napjára rendelt. Országgyűzők meggyék és városok ragyogó banderákkal vonultak fel a királyi várak udvarán a királyi pár és a királyi család előtt, a szent koronát ünnepi menzben vitték át Mátyás király templomából az új o'zsgaházba, a főrendház és képviselőház, együttesen bílést tüntető a szent korona és a főherczegek s főherczegnők jelen léteben az új országház kapulak-termében, melyen kihirdték a millennium emlékeire alkotott törvényt, melyet később több vesze az országház falába illesztettek, majd az országgyűlés mind a két hazának tagjai mutattak be hódolattal a királynak, hol Székely Dezőn k a képviselőház elnökének hódoló beszédére a király rendkívül meleg hangon válaszban biztositotta a magyar nemzet atyai szerzetéről. — a király szavaival elhangzása után megdördültek a Gel-

lérthegy ágyui. Magyarország minden ereje és szépsége vonult fel a napon a fővárosban s a nagy látvány közel fél millió ember szemlélt az egy mérföldnyi hosszú utamon. A merre a történelmi fényben és pazar gazdagsággal ragyogó menet átvonult, mind-nem zuz zuzalosság leve volt ember-ekkel. Viharos eljénz fogadta az utvári őreg-szintában ragyogó szent koronát, az ország főher lobogóját, a herczegpáris gyönyörű díszes és bandériumát, a városi czég és városi bandériumai közül a királyi banderát, különösen feltűnt F. herczeg bandérium főherczeg lovával és főherczeg bűtözött keek szegélyvel díszített lovassáival, hatást kellették. Vas vármegyei páncélosok fekvézerrel lovassai is. Az óriási közbűnség magatartása öntudatos volt és lelkes, rendezettségű alkalmán nem volt, a rendet maga a polgárság tartotta fenn. Hosszu időkre emlékeztet marad a magyar nemzet előtt ez a fénys nap melynek ragyogásában egy újabb ezerekes termékenységek magvait hintette el a király és a nemzet egyede szeretete.

Zala-Egerszegi gyászintézeteket tartottak Károly Lajos főherczegért.

A zalamegyei Alt. tanító-tűltet Bada-pestre tervezett min. közgyűlést nem tartja meg.

Sümeg az elemi iskolában a német nyelv tanítását beszűntették.

Keszthely az orsz. kiállításra főmunkástanító részére a város összesen 100 forint szavazott meg.

Garath György zalavári plebános 52 éves korában meghalt.

Csesznák Sándor árvászeki elnök elhunyt Budapesten.

Zalavármegyei árvászeki elnökségre Thassy Miklós főszolgabíró a jelölt.

Nyersselyem básztruhákra való kelmet 8 frt 65 kr-ól

42 frt 75 kr-ig teljes öltözetre — Tussors és Shantung-Pongozs, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 35 kr-ól 14 frt 65 kr-ig méterenként, sima, csikokoczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín s mintázatban stb.) postabőr és vámmintosen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultival: Henneberg G. (sz. kir. udvari szállító) seftenygára Zürichben. Szécsziba címzett levelekre 10 kr- és levelezőlapokra 5 kr-ig helyes ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 3

Mária-czelli Gyomor-cseppek

Mária-czelli Gyomor-cseppek

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülzetellen és állományon ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: éhvágytalanság, gyomorégettség, bűzös lehellet, felültség, savanyú, felbőgögés, hamisodás, gyomorégetés, feleletless, nyálkázás, szírgás, undor és hányás, gyomorégettség stb.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejájánál, a menyhnyiben ez a gyomorlót származott, gyomorlötterhelésnél ettekel és italkokkal, gilliztáék, májbaók és ámorhóidásai.

Említtet bajoknál a **Mária-czelli gyomor-cseppek** erek az úttökönek bizonyultak, a mit azú meg stb. használati utasítást. Együtt 40 kr., nagy üveg 70 kr.

Említtet győztesérti forrák: **Török József** győztesérti Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tözeten tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatáról azú meg van ragasztva a keztöltő aláírásával C. H. Nagy és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A Mária-czelli gyomor-cseppek valódián kaphatók

Muraszombatban Böles Bóla Gyógyszertárában.